

§ 30 / 2026 Siikalatvan kunnan ennakkovaikutusten arviointityökalu

1. Tausta ja tarkoitus

Lomakkeen tavoitteena on tukea päätöksentekoa ja valmistelua siten, että jokaisen päätöksen vaikutukset kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen tulevat arvioiduksi jo valmisteluvaiheessa. Arviointi tukee erityisesti kuntalain 37 §:n ja Siikalatvan strategian arvojen toteutumista: Yhteen hiileen, Oppimisen ilo, Hullut ideat ja Teot ratkaisee.

Arviointi auttaa tekemään päätöksiä, jotka edistävät asukkaiden hyvinvointia, ehkäisevät eriarvoisuutta ja vahvistavat yhteisöllisyyttä.

2. Milloin arviointi tehdään?

Lautakuntien ja kunnanhallituksen esityslistalle tulevilla asioilla, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten arkeen tai taloudellisia, sosiaalisia, terveydellisiä tai ympäristövaikutuksia.

Työkalu toimii valmistelijan tukena. Hyvinvointikoordinaattori tukee lautakuntien valmistelijoita päätösten ennakkovaikutusten arvioinnissa ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

3. Arviointilomake

Arviointikysymys	Kyllä	Ei	Ei vaikutusta	Perustelut / havainnot
1. Vaikutukset lapsiin ja perheisiin: Edistääkö päätös lasten hyvinvointia, turvallisuutta ja arjen sujuvuutta?		x		Aamutoiminnan päättyminen heikentää arjen sujuvuutta niissä perheissä, joissa tarve kohdistuu aamuihin (enimmillään 11 oppilasta). Kestilässä aamutoimintaa ei käytetä.
2. Vaikutukset nuoriin: Lisääkö päätös nuorten osallisuutta, yhteisöllisyyttä tai			x	Kohderyhmä painottuu aamu- ja iltapäivätoiminnan ikäryhmiin; nuoriin kohdistuvaa

mahdollisuuksia opiskeluun ja työhön?				vaikutusta ei tunnistettu.
3. Vaikutukset työkäisiin: Parantaako päätös arjen sujuvuutta, palvelujen saavutettavuutta tai työelämän mahdollisuuksia?		x		Aamutoiminnan päättymisen voi vaikeuttaa työssäkäynnin aamujärjestelyjä osassa perheistä (työvuorot, kuljetukset).
4. Vaikutukset ikäihmisiin: Tukeeko päätös ikäihmisten kotona asumista, osallisuutta ja turvallisuutta?			x	Ei kohdistuvaa vaikutusta.
5. Vaikutukset yhdenvertaisuuteen: Kohteleeeko päätös väestöryhmiä tasapuolisesti ja huomioi erilaiset tarpeet (esim. sukupuoli, kieli, toimintakyky)?		x		Päätös kohdistuu erityisesti niihin perheisiin, joilla on käytännön tarve aamuhoidolle. Tarpeet vaihtelevat kouluittain ja perhetilanteittain, mikä voi lisätä eriarvoistumisen riskiä.
6. Vaikutukset yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen: Lisääkö päätös kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa?			x	Ei tunnistettua vaikutusta.
7. Vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin: Edistääkö päätös terveellisiä, turvallisia ja hyvinvointia tukevia olosuhteita (esim. liikunta, ravitsemus, mielen hyvinvointi)?		x		Aamutoiminnan päättymisen vähentää ohjattua ja valvottua aamuajan toimintaa niiltä oppilailta, jotka ovat palvelua käyttäneet. Aamupalan poistuminen voi

				heijastua arkeen osassa perheitä.
8. Vaikutukset ympäristöön ja elinympäristön viihtyisyyteen: Parantaako päätös elinympäristön laatua ja turvallisuutta?			x	Ei tunnistettua vaikutusta.
9. Taloudelliset vaikutukset: Onko päätöksellä vaikutusta taloudelliseen hyvinvointiin, työllisyyteen tai kuntalaisten elinkustannuksiin?	x			Kunnan säästöarvio on noin 20 000 €/vuosi (työaika, sairauspoissaolot, aamupala, sisäiset palvelut). Osalle perheistä voi syntyä tarve omille järjestelyille, mikä voi lisätä elinkustannuksia.
10. Vaikutukset palvelujärjestelmään: Tukeeko päätös palvelujen saavutettavuutta ja ennaltaehkäisevää toimintaa?		x		Aamutoiminta poistuu palveluvalikosta. Iltapäivätoiminta jatkuu ja vastaa suurempaan tarpeeseen.

5. Yhteenveto

Henkilöstövaikutukset ja yhteistoimintamenettely

Aamupäivätoiminnasta luopuminen vähentää koulunkäynninohjaajien työaikatarvetta. Valmistelussa on tunnistettu, että muutos edellyttää yhteistoimintamenettelyä, jos työnantaja harkitsee osa-aikaistamista tai muuta työvoiman käytön vähentämistä taloudellisista tai tuotannollisista syistä.

Toteutuksessa varmistetaan, että henkilöstöjärjestelyt tehdään hallitusti, ennakoiden ja työnantajan menettelyvelvoitteet täyttäen.

Riskit ja riskienhallinta

Keskeiset riskit liittyvät (1) perheiden aamuajan järjestelyihin ja lasten valvontaan, (2) henkilöstöjärjestelyihin sekä (3) viestinnän selkeyteen ja siirtymäaikaan. Riskien tunnistaminen, arviointi ja seuranta toteutetaan hallintosäännön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti.

Yhteenveto

Aamupäivätoiminnan käyttö on kunnassa vähäistä ja vaihtelee kouluittain. Muutos tuottaa kunnalle arvioidun säästön, mutta heikentää aamutoimintaa käyttävien perheiden arjen sujuvuutta. Muutoksen hyväksyttävyyden kannalta keskeistä on selkeä siirtymäajan viestintä sekä henkilöstövaikutusten käsittely yhteistoimintamenettelyssä.